

Want jij hebt naar mij geluisterd

Hoe God Abrahams vertrouwen op de proef stelt (Genesis 22:1-18)

Geloven is op weg gaan en onderweg zijn. Dat leren we van Abraham, de vader van alle gelovigen (én de vriend van God). Geloven is: vertrouwen op God - dat hij je niet loslaat, ook al lijkt dat soms totaal anders. Zoals in dit verhaal: wat is dat voor God die zóiets vraagt van zijn kinderen!?

Liefde

'Je moet Isaak offeren'. Die opdracht trekt alle aandacht. En het is ook verbijsterend, absurd, onbegrijpelijk en ondoordringend. Maar daardoor zien we allerlei andere motieven in het verhaal misschien over het hoofd. Zie bijvoorbeeld eens hoeveel liefde er in het verhaal zit. God spreekt zijn vriend bij zijn naam aan: 'Abraham!' En let erop hoe God spreekt over Abrahams kind: 'je zoon - je enige - van wie je zoveel houdt - Isaak.' En hoor Isaak zeggen: 'Vader'. En hoor Abraham antwoorden: 'Mijn jongen.' En nog een keer: 'Mijn jongen.'

Geroepen om te luisteren

De weg met God van Abraham begint in Genesis 12: 'Trek weg uit je land. Ga!' Hier in Genesis 22 (het laatste 'grote' verhaal over Abraham) klinkt er opnieuw een 'Ga!' Opnieuw wordt Abraham geroepen, op een dieper niveau nu. God wil weten of Abraham echt intens van hem houdt en het met hem aandurft onderweg. En let op het antwoord van Abraham: 'Ik luister'. En later opnieuw, als de engel spreekt: 'Ik luister!' En helemaal aan het einde: 'Want jij hebt naar mij geluisterd.' Hier zit de kern de boodschap van dit verhaal: geloven gaat om liefdevol luisteren naar Gods stem. Er klinkt een 'eerste woord' (Thomas Halik in 'Ik wil dat je bent'): 'Offer je zoon!' Een moeilijk woord, maar alleen doordat Abraham toch op weg ging vanuit dit woord kwam er een 'tweede woord': 'Doe de jongen niets!' Zo was er op Goede Vrijdag een 'eerste woord': 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' Alleen langs die weg kan het 'tweede woord' van Pasen tot klinken komen: 'Hij leeft!'

Hoop

In dit verhaal over geloof en liefde is er ook hoop. Want Abraham heeft onderweg niet alleen een mes in zijn hand maar ook hoop in zijn hart. Hij hoopt erop dat God met een oplossing komt, dat God er zelf in zal voorzien (lees: Hebrëen 11:17-19). Zo worden we als lezer meegenomen naar het meest spannende moment in het verhaal: Abraham pakt het mes... De Joodse schilder Marc Chagall heeft het uitgebeeld. Het mes in het centrum, een engel, Isaak, God. En ook, op de achtergrond: een man die een kruis draagt en andere mensen in het land van de dood (Chagall verwijst naar de Holocaust). In de christelijke uitlegtraditie wordt er een directe lijn gelegd naar Jezus die wél geofferd werd. God riep 'zijn zoon - zijn enige - van wie hij zoveel hield - Jezus'. Maar is dat de essentie van dit Abraham-verhaal?

Een 'derde woord'

Het verhaal eindigt met opnieuw een woord van de HEER. En het gaat weer over: zegenen en over alle volken (vgl. Gen. 12:2-3). Gaat dit niet over een 'derde woord'? Na Goede Vrijdag en Pasen kan Pinksteren niet ontbreken: het verhaal van een regen van zegen voor alle volken, van de Geest die we ontvangen door 'te luisteren en te geloven' (let op de Abraham-taal in Gal. 3:2-5). Gods liefdevolle stem verstaan, dat is de weg van geloof, hoop en liefde. En is dát niet precies wat Jezus deed? Luisteren naar de stem van de Vader, Gods stem verstaan in zijn leven. 'Mijn voedsel is: de wil doen van hem die mij gezond heeft en zijn werk voltooien' (Joh. 4:34). 'Want jij hebt naar mij geluisterd.' Dat is het getuigenis over Abraham, de vader van alle gelovigen - gezegend is hij! De weg van geloof is de weg van luisterend leven.

Om te lezen

Genesis 12:1-3

Genesis 22:1-18

Galaten 3:1-5

Hebrëen 11:17-19

Om over te praten

1. Wat raakt jou het meest in dit verhaal over het offer van Isaak?
2. Welk beeld van God komt naar voren in dit verhaal?
3. Met wie in het verhaal identificeer jij je? Abraham? Isaak? De engel? Sarai misschien (hoewel hier niet genoemd)?
4. Welke lijn zie jij tussen dit verhaal en het lijdensverhaal van Jezus?
5. Luisteren naar God - dat is waar het hier om gaat. Ben je het daarmee eens? En hoe staat het in jouw leven met dat luisteren?

Websites

www.josdouma.nl

www.levenindekerk.nl

www.plantagekerkzwolle.nl

Plantagekerk
Zwolle